

Dorota Wyszowska

EKONOMIA I POLITYKA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU. TEORIA I UJĘCIE STATYSTYCZNE

KONFERENCJA NAUKOWA

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU,
WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA ORAZ WYDZIAŁ BIOLOGICZNO-CHEMICZNY
UNIwersYTETU W BIAŁYMSTOKU
BIAŁOWIEŻA, 4-6 GRUDNIA 2013 R.

I Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt.: ***Ekonomia i polityka zrównoważonego rozwoju. Teoria i ujęcie statystyczne*** odbyła się w dniach 4-6 grudnia 2013 roku w Białowieży. Konferencja została zorganizowana przez Urząd Statystyczny w Białymstoku we współpracy z Wydziałem Ekonomii i Zarządzania oraz Wydziałem Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku z okazji 95-lecia Głównego Urzędu Statystycznego oraz Międzynarodowego Roku Statystyki. Głównymi partnerami przedsięwzięcia były: Lasy Państwowe, Polska Grupa Energetyczna, Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita oraz Fundacja Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Zasadniczym celem konferencji była wymiana poglądów na temat: teoretycznych aspektów ekonomii i polityki zrównoważonego rozwoju, metodologii pomiaru zrównoważonego rozwoju, podobieństw i różnic w ujęciu zielonej gospodarki i zrównoważonym rozwoju oraz monitoringu środowiska i wskaźników bioróżnorodności w badaniach nad zrównoważonym rozwojem. Konferencja była adresowana do przedstawicieli ośrodków naukowych, zajmujących się w swojej działalności badaniami z dziedziny ekonomii zrównoważonego rozwoju, oraz innych specjalności zaangażowanych w monitorowanie równowagi w rozwoju gospodarczym.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał dr hab. Dariusz Kielczewski, prof. UwB – Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji, po czym uczestników konferencji powitał prof. dr hab. Henryk Wnorowski – Dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania, Ewa Kamińska-Gawryluk – Dyrektor Urzędu Statystycznego w Białymstoku oraz dr hab. Iwona Ciereszko, prof. UwB – Dziekan Wydziału Biologiczno-Chemicznego. W dalszej kolejności głos zabral Józef Modzelewski – Dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Białymstoku, prezentując monetę okolicznościową z serii „Zwierzęta świata (żubr)”. Uczestnicy konferencji otrzymali monety na pamiątkę spotkania naukowego w Białowieży, będącej miejscem, z którym kojarzy się żubr.

W pierwszym dniu obrad zostały przeprowadzone dwie sesje plenarne, zakończone dyskusją. Pierwsza sesja była zatytułowana *Ekonomia i polityka zrównoważonego rozwoju – podstawy teoretyczne i metodologiczne*. W tej sesji wykład wprowadzający na temat dążeń i zagrożeń związanych ze zrównoważonym rozwojem wygłosił prof. dr hab. Bazyli Poskrobko. Następnie swoje referaty wygłosili: prof. dr hab. Kazimierz Górka, prof. dr hab. Stanisław Czaja, dr Zbigniew Dokurno i dr Bartosz Scheuer. Pierwszy z nich został poświęcony porównaniu ujęcia zielonej gospodarki oraz zrównoważonego i trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego, drugi – informacyjnym uwarunkowaniom wykorzystania modeli ekonomicznych w badaniu relacji gospodarka-środowisko przyrodnicze (na przykładzie modelu funkcji produkcji), a ostatni – wybranym paradygmatom współczesnej makroekonomii z perspektywy zrównoważonego rozwoju.

Druga z sesji miała charakter specjalny i była zorganizowana dla uczczenia 95-lecia Głównego Urzędu Statystycznego oraz Międzynarodowego Roku Statystyki. Na początku uczestnicy konferencji obejrzeli krótki film związany z historią i etapami rozwoju statystyki publicznej w Polsce, po czym wykład wprowadzający wygłosiła dr Halina Dmochowska – Wiceprezes Głównego Urzędu Statystycznego. Dotyczył on roli statystyki we współczesnym świecie. W sesji tej swoje referaty także przedstawili: prof. dr hab. Walenty Ostasiewicz (*Nauka i ideologia zrównoważonego rozwoju. Próba ogarnięcia całości*), dr hab. Małgorzata Burchard-Dziubińska, prof. Uł. (*Dostępność i jakość danych statystycznych niezbędnych do budowy strategii gospodarki niskoemisyjnej na poziomie lokalnym*) oraz prof. dr hab. Andrzej F. Bocian (*Zrównoważony rozwój – na tropach mitu. Kontekst globalny*).

Po dyskusji i krótkiej przerwie odbyło się posiedzenie Walnego Zgromadzenia Europejskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

W kolejnym dniu konferencji odbyła się jedna sesja plenarna oraz trzy sesje panelowe. Sesja plenarna została poświęcona metodologii pomiaru zrównoważonego rozwoju. Wykład wprowadzający pt.: *Metodologia pomiaru nowego paradygmatu rozwoju – optymistyczna wersja problemów z pomiarem* wygłosił prof. dr hab. Tadeusz Borys. W dalszej części sesji zaprezentowano zagadnienia dotyczące: europejskich rachunków ekonomicznych środowiska (Wiesława Domańska, zastępca Dyrektora Departamentu Badań Regionalnych i Ochrony Środowiska Głównego Urzędu Statystycznego), podatków środowiskowych i podziału na grupy podatków według metodyki Eurostatu (dr hab. Jerzy Śleszyński, prof. UW) oraz wykorzystania narzędzi rachunkowości zarządczej w pomiarze/ocenie działalności ekologicznej przedsiębiorstw (dr hab. Barbara Kryk, prof. US).

Po dyskusji na tematy zaprezentowane w trakcie sesji plenarnej, uczestnicy konferencji mieli możliwość wzięcia udziału w jednej z trzech, odbywających się równolegle, sesji panelowych. Pierwsza z nich była zatytułowana *Zielona gospodarka a zrównoważony rozwój*, druga *Rachunki i statystyki narodowe – nowe koncepcje i wyzwania związane z budową ekologicznej gospodarki opartej na wiedzy*, natomiast trzecia *Uwarunkowania zrównoważonego rozwoju*. W sesji dotyczącej ujęcia zielonej gospodarki i zrównoważonego rozwoju wygłoszono 8 referatów, poświęconych przed wszystkim kwestiom definicyjnym oraz metodologii pomiaru obu zjawisk (wystąpienia: dr. Bożeny Ryszawskiej, dr. Doroty Wyszkwoskiej i mgr Anny Rogalewskiej, dr. Pauliny Szyja, prof. dr. hab. Bogusława Fiedora oraz dr. Zbigniewa Dokurno i dr. Bartosza Scheuer). Pozostałe wystąpienia posłużyły przedstawieniu: porównania ekologicznej i zrównoważonej produkcji oraz konsumpcji (dr Mikołaj Nidek), metod pomiaru zrównoważonego rozwoju w transporcie (dr Adam Przybyłowski), kapitału naturalnego i jego wykorzystania w usługach środowiska (dr Bożena Dobrzańska) oraz przyrodniczych uwarunkowań rozwoju Mongolii (mgr Khaliunaa Erdenekhuu).

W drugiej z sesji panelowych, związanej z rachunkami i statystykami narodowymi, zaprezentowano także 8 referatów. Złożyły się na nie różne zagadnienia, a mianowicie: ujęcia kosztów środowiskowych w Polsce w rozumieniu teoretycznym i statystycznym (dr hab. Piotr Małecky, prof. UE w Krakowie, dr Maria Urbaniec), zastosowania metod statystycznych w analizie stabilności polskiego sektora bankowego i implikacji dla zrównoważonego rozwoju krajowej gospodarki (dr Marcin Łupiński), świadomość ekologiczna Polaków stanowiąca klucz do budowy „zielonej gospodarki” (dr Lidia Kłos), nierówności przestrzenne rozwoju lokalnego (dr Marek Cierpiat-Wolan, dr hab. Włodzimierz Okrasa, prof. UKSW), IEFA – zintegrowane rachunki środowiskowe i ekonomiczne dla lasów jako przykład rachunku satelitarnego do rachunków narodowych (mgr Magdalena Gabińska, mgr Sylwia Romańska), analiza zestawu wskaźników rozwoju zrównoważonego dla parków krajobrazowych województw: podlaskiego i dolnośląskiego na podstawie Banku Danych Lokalnych (dr Anetta Zielińska, dr Tomasz Poskrobko), mierniki dobrobytu (mgr Izabela Stalończyk), czy też samorządowe determinanty rozwoju lokalnej działalności gospodarczej (dr Magdalena Sławińska).

W trzeciej sesji panelowej podjęto tematykę uwarunkowań zrównoważonego rozwoju. Prelegenci zwrócili uwagę na uwarunkowania związane z: transportem drogowym, w tym zrównoważonym (dr Urszula Motowidlak, dr inż. Mariusz Trela), systemem emerytalnym

(dr Jan Kaczmarzyk, dr Piotr Kania), polityką klimatyczną (dr Joanna Godlewska). Poruszono także zagadnienia dotyczące, szeroko rozumianego, rozwoju lokalnego i regionalnego oraz czynników go kształtujących (dr Krzysztof Markowski, dr Klaudia Giordano, dr Iwona Bąk, dr Dariusz Pieńkowski, dr Wojciech Zbaraszewski). Wystąpieniem, które wzbudziło ożywioną dyskusję, był referat prof. dr. hab. Kazimierza Górki oraz dr. Marcina Łuszczyka pt.: *Vox populi – czy teza Francisa Galtona jest współcześnie prawdziwa?*

W trzecim dniu konferencji od rana odbywały się ponownie trzy równoległe sesje panelowe. Tym razem można było uczestniczyć w jednej z sesji zatytułowanych: *Zielona gospodarka a zrównoważony rozwój*, *Monitoring i ochrona środowiska*, *Wyzwania związane z budową ekologicznej gospodarki opartej na wiedzy*. Pierwsza z nich stanowiła kontynuację tematu, który miał miejsce w poprzednim dniu. W trakcie tej sesji wygłoszono 6 referatów. Dwa pierwsze dotyczyły wykorzystania modelowania miękkiego do analizy poziomu zrównoważonego rozwoju (prof. dr hab. Henryk Wnorowski, dr Dorota Perło oraz dr hab. Ewa Roszkowska, prof. UwB, mgr Renata Karwowska, mgr Elżbieta Misiewicz). Ponadto, w trakcie tej sesji rozważano problemy zastosowania mierników rozwoju zrównoważonego w łańcuchu dostaw (dr Agnieszka Leszczyńska), społecznej wartości lasu (dr inż. Piotr Gołos), racjonalności planetarnej jako narzędzia realizacji zrównoważonego rozwoju (dr Konrad Prandecki) oraz zbieżności poziomu rozwoju województw Polski w kontekście kształtowania ładu zintegrowanego (dr Ewa Kusideł).

Druga sesja plenarna została poświęcona monitoringowi i ochronie środowiska. Referaty w tej sesji wygłoszili głównie biolodzy i były one dość różnicowane tematycznie. W wystąpieniach podjęto głównie tematykę pomiaru różnego rodzaju zjawisk (wystąpienia: dr. Hanny Kruk – *Porównanie wybranych metod oceny bioróżnorodności*, dr. Piotra Jadwiszczaka – *Blaski i cienie stosowania wybranych miar różnorodności i podobieństwa w badaniach ekologicznych*, dr. Elżbiety Antczak – *Analiza zanieczyszczenia powietrza w Polsce z wykorzystaniem przestrzennej, dynamicznej metody przesunięć udziałów*, dr. Pawła Brzęka – *Jak policzyć wszystkie ptaki w Polsce, czyli jak statystyka pomaga ocenić liczebność pospolitych gatunków ptaków*). Ponadto, przedstawiono referaty dotyczące: strategii ochrony i gospodarowania populacją łosia w Polsce (dr hab. Mirosław Ratkiewicz, prof. UwB, Jan Raczyński, Norbert Duda, Magdalena Świsłocka, Magdalena Czajkowska, Anetta Borkowska), monitoringu biologicznego z wykorzystaniem porostów (dr Anna Matwiejuk) oraz pomiaru bioakumulacji zanieczyszczeń w ocenie skażenia środowiska, narażenia organizmów oraz szacowania ekologicznych efektów zanieczyszczeń (dr Elżbieta Bonda-Ostaszewska, prof. dr hab. Tadeusz Włostowski).

Podczas ostatniej sesji panelowej podjęto kwestie wyzwań związanych z budową ekologicznej gospodarki opartej na wiedzy. W jej trakcie wygłoszono 8 referatów o różnicowanej tematyce. Pierwsze dwa dotyczyły szerokiego kontekstu międzynarodowego ujęcia zrównoważonego wzrostu (*Wpływ konkurencyjności międzynarodowej na wzrost gospodarczy: hipoteza dwóch faz*, prof. dr hab. Stanisław Maciej Kot, dr hab. Hanna G. Adamkiewicz-Drwiłło, prof. PG; *Wpływ globalizacji na konkurencyjność międzynarodową krajów świata*, dr hab. Hanna G. Adamkiewicz-Drwiłło, prof. PG). Poza tym, zaprezentowano wystąpienia dotyczące: produkcji zdrowej i leczniczej żywności oraz pozyskiwania odnawialnych źródeł energii jako kierunku gospodarczego rozwoju województwa podlaskiego (prof. dr hab. Kazimierz Pieńkowski, inż. Jan Skibicki), determinant oraz sposobów ograniczania problemu wykluczenia finansowego osób bezrobotnych w świetle założeń strategii „Europa 2020” (dr Małgorzata Solarz), obowiązków fiskalnych przedsiębiorców względem środowiska i ich wpływu na strategię finansową przedsiębiorstwa (dr Bożena Ciupek), roli kapitału ludzkiego w procesach wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej (dr Sylwia Roszkowska), działań na rzecz rozwoju regionu w dokumentach strategicznych uczelni w Polsce w świetle analizy treści (dr Agnieszka Piotrowska-Piątek) oraz rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich Polski (mgr Dorota Michalak, mgr Natalia Szubska).

Na zakończenie konferencji odbyła się czwarta sesja plenarna – podsumowująca. W tej części obrad krótkie relacje z przebiegu sesji panelowych przedstawili prowadzący poszczególne sesje: dr hab. Barbara Kryk, prof. US; dr hab. Piotr Małecki, prof. UE; prof. dr hab. Kazimierz Meredyk; dr hab. Ewa Roszkowska, prof. UwB; dr hab. Mirosław Ratkiewicz, prof.

UwB; prof. dr hab. Stanisław Maciej Kot. Wykład kończący, stanowiący jednocześnie zapowiedź kolejnej konferencji poświęconej tematyce zrównoważonego rozwoju, wygłosił dr hab. Dariusz Kielczewski, prof. UwB.

Podsumowując, w trakcie trzech dni obrad odbyły się 4 sesje plenarne, w tym jedna specjalna z okazji Jubileuszu 95-lecia Głównego Urzędu Statystycznego oraz 6 sesji panelowych. W sumie wygłoszono 59 referatów, których tematyka dotyczyła różnych aspektów zrównoważonego rozwoju, w tym metod jego pomiaru.

Organizatorzy mają nadzieję, że konferencja była dobrą sposobnością do wymiany poglądów, doświadczeń oraz koncepcji rozwiązywania współczesnych dylematów odnoszących się do zrównoważonego rozwoju i „zielonej gospodarki” oraz sposobów ich pomiaru.

Materiały z konferencji (w tym streszczenia nadesłanych artykułów oraz prezentacje prelegentów) są dostępne na stronie: [<http://bialystok.stat.gov.pl/seminaria-i-konferencje/i-miedzynarodowa-konferencja-naukowa-w-bialowiezy/>].